

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Werkinstructie coronaprik Instellingen zonder medische dienst

Deze beschrijving is opgesteld door het RIVM in samenwerking met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, GGD GHOR Nederland, VGN, Verenso, ActiZ, NVAVG, V&VN, DJI, Zorgthuisnl en GGZ-Nederland.

19 december 2023

**LET OP: DE UITVOERINGSRICHTLIJN COVID-19 VACCINATIE
WORDT AANGEPAST OP DE NIEUWE VACCINATIESTRATEGIE VOOR
2024**

LET OP: WERKINSTRUCTIE IS GELDIG VANAF 2 JANUARI 2024

STATUS DOCUMENT: DEFINITIEF

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding – 3**
- 2 Doelgroep – 3**
- 3 Verwijzen – 3**
- 4 Aanmelden bij de GGD – 4**
- 5 Vaccineren en registreren mobiele teams GGD – 4**
- 6 Meer informatie – 5**
- 7 Bijlage 1. Verantwoordelijkheden – 5**

Dit is een uitgave van:
**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
Nederland
www.rivm.nl

1 Inleiding

In deze werkinstructie informeren wij u over de vaccinatieroute voor een coronaprik in 2024 (basiscapaciteit) voor bewoners van instellingen zonder medische dienst. De coronaprik is enkel nog beschikbaar voor bewoners van instellingen na verwijzing door een behandelend arts.

2 Doelgroep

De coronavaccinatie is in 2024, buiten een mogelijke najaarsronde, alleen mogelijk voor zwangeren, voor volwassenen en kinderen uit medische hoog risicogroepen op advies van een behandelend arts en voor personen die op individuele basis door een behandelend arts worden verwezen voor vaccinatie.

Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

3 Verwijzen

De verwijzing zal plaatsvinden door een behandelend arts.

Zie hiervoor de [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Materiaal:

- Visuele uitleg over de coronaprik
- Vragenlijst over uw gezondheid
- Informatie over registratie
- Toestemmingsformulier

Informatie is ook te vinden op de website van het RIVM: [COVID-19-vaccinatie bewoners zorginstellingen | RIVM](#)

Toestemmingsverklaringen

De GGD checkt voorafgaand aan het vaccineren de gegeven toestemmingen.

Toestemming vaccinatie

Het geven van toestemming voor de vaccinatie kan mondeling plaatsvinden, maar dient schriftelijk te worden vastgelegd in het EPD/Cliëntendossier.

Toestemming gegevensdeling met RIVM

Het geven van toestemming voor de vaccinatie dient te worden vastgelegd in CoronIT door het mobiele team van de GGD en dit gebeurt op basis van de ingevulde vragenlijst over uw gezondheid.

Toestemming en informatieverstrekking minderjarigen

Informatie is te vinden in de LCI-richtlijn: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#)

Wilsbekwaamheid bewoner

Als een bewoner niet in staat wordt geacht om zelfstandig een redelijke belangenafweging te maken over de vaccinatie, dan is deze bewoner ter zake van deze medische behandeling wilsonbekwaam.

In dat geval is voor de medische behandeling de toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger(s) nodig.

4 Aanmelden bij de GGD

Aanmelden voor een coronaprik in de instelling door een mobiel team van de GGD, kan via 0800-2077. De bewoner met een verwijzing van een behandelend arts kan zichzelf aanmelden, of dit laten doen door de medewerker van de instelling. De bewoner kan indien gewenst ook op een GGD-locatie geprikt worden. Hiervoor dient telefonisch een afspraak gemaakt te worden via telefoonnummer 0800 – 7070.

5 Vaccineren en registreren mobiele teams GGD

Instellingen treffen de benodigde voorbereidingen voor het bezoek van het mobiele team van de GGD, zoals beschreven onder de verantwoordelijkheden (zie bijlage 1). Het mobiele team van de GGD komt langs de instellingen om de bewoner(s) te vaccineren op de afgesproken tijd en datum.

Het mobiele team van de GGD checkt voor het vaccineren de legitimatie, toestemming vaccinatie, toestemming gegevens delen met het RIVM en de vragenlijst over gezondheid van de bewoners.

Legitimatie vooraf aan de vaccinatie

Bewoners van instellingen met een verwijzing worden gevraagd de verwijzing tezamen met een legitimatiebewijs te tonen om voor COVID-19 vaccinatie in aanmerking te komen.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Bewoners met een verwijzing voor een coronaprik in 2024 krijgen een mRNA-vaccin aangeboden: Comirnaty Omicron XBB.1.5 van BioNTech/Pfizer. Ongeacht het vaccin waar ze eerder mee zijn geprikt.

Interval

Na de vorige COVID-19 vaccinatie wordt bij voorkeur een interval van 6 maanden of langer aangehouden, maar ten minste 3 maanden (12 weken). Indien het bekend is dat iemand een SARS-CoV-2 infectie heeft doorgemaakt, heeft een vaccinatie binnen 6 maanden na een infectie weinig toegevoegde waarde.

Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Interval met andere vaccins

Bij toediening van een COVID-19-vaccin hoeft geen interval gehanteerd te worden met andere vaccins, bijvoorbeeld uit het Rijksvaccinatieprogramma, de griep- of pneumokokkenvaccinatie en reizigersvaccinaties.

Ook het gelijktijdig toedienen van een ander vaccin heeft geen invloed op de immunogeniciteit of reactogeniciteit van de vaccins. Informatie kunt u hier vinden: [uitvoeringsrichtlijn COVID-19-vaccinatie](#).

Veilige naalden

De GGD'en vaccineren met de veilige spuit/naald-combinatie Sol-M/BD.

Nazorg & bijwerkingen COVID-19 vaccinatie

Het leveren van nazorg: alle gevaccineerde bewoners dienen na vaccinatietoediening **minimaal 15 minuten** geobserveerd te worden in aanwezigheid van een bevoegde professional. De EMA heeft **15 minuten** observatieperiode in de productinformatie opgenomen. Zie voor meer informatie de LCI-richtlijn¹.

Bij een aanzienlijk deel van de vaccinaties kunnen, zoals ook aangegeven in de bijsluiters, [bijwerkingen](#) optreden als koorts, hoofdpijn en moeheid. Maar ook spierpijn, pijnlijke gewrichten, rillingen, misselijkheid en braken kunnen optreden na COVID-19-vaccinatie. Deze reacties op de vaccinatie zijn onschuldig en het gevolg van het aanjagen van het afweersysteem. De klachten gaan meestal spontaan weer binnen 2 dagen over.

Ernstige of onverwachte bijwerkingen dienen gemeld te worden bij het Bijwerkingencentrum Lareb. Zij monitoren vaccinaties voortdurend.

Reg istreren

De GGD registreert de coronaprik volgens de gebruikelijk manier.

6 Meer informatie

Op de [website](#) van het RIVM is meer informatie te vinden.

7 Bijlage 1. Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheden RIVM

- Beschikbaar stellen van informatiematerialen aan instellingen;
- Aanleveren van benodigde materialen aan de GGD (vaccins en toebehoren);
- Informeren van instellingen hoe men bewoners kan aanmelden voor de coronaprik.

Verantwoordelijkheden van de GGD

- De GGD heeft een eigen procesbeschrijving opgesteld voor het vaccineren (vaccinatievoorbereiding op locatie, personele capaciteit inclusief training, registratie);
- De artsen van de GGD zijn medebehandelaar (GGD artsen mogen in deze context van dit document geen indicatie en/of verwijzing doen);
- De GGD zorgt dat het personeel deskundig is om deze COVID-19-vaccinatie te kunnen toedienen;

¹ In geval dat er al sprake is van een anafylactische reactie na een ander vaccin, medicijn, wespenteek, bijenteek of voedingsmiddel geldt een observatieperiode van 30 minuten na vaccinatie.

- Na ontvangst van de materialen (vaccins en toebehoren), zorgt de GGD voor het beheer en gebruik conform de [Uitvoeringsrichtlijn](#);
- Het opzetten en beheren van een aanmeldformulier voor het inventariseren van aantallen te vaccineren bewoners en het beantwoorden van vragen;
- Het plannen van zo efficiënt mogelijke routes voor het vaccineren van de doelgroepen;
- De communicatie naar instellingen over de planning en vaccinatiedatum;
- Het controleren van de contra-indicaties, de identiteit en de gezondheidsvragenlijst van de bewoners voorafgaand aan het vaccineren;
 - Bij de identificatie van de bewoner wordt het legitimatiebewijs gecontroleerd. Na deze controle moet het type legitimatiebewijs- en documentnummer worden vastgelegd.
- Het vaccineren van de bewoners die door de instellingen zijn aangemeld voor een coronaprik;
- Het registreren van de coronaprik.

Verantwoordelijkheden instellingen

- Inventariseren welke bewoners binnen de doelgroep vallen en dus in aanmerking komen (d.m.v. verwijzing van behandeld arts voor een coronaprik bij de GGD);
- Op grond van de Wgbo, de artseneed en de gedragsregels voor artsen hebben artsen de plicht om voor hun bewoner te zorgen en hem/haar voor schade te behoeden. Instellingen kunnen op grond hiervan artsen van de bewoners in de instellingen raadplegen omtrent de coronaprik²;
- Er wordt informatie over de contra-indicaties en/of aandachtspunten opgevraagd. *Dit is alleen nodig als de antwoorden op de gezondheidsvragenlijst van de GGD daar aanleiding toe geven.* Daarbij heeft het de voorkeur, dat deze informatie binnen de instelling wordt ontvangen door een zorgprofessional op wie ook een beroepsgeheim rust;
- De instelling zorgt ervoor dat alle benodigde (medische) informatie over de bewoners beschikbaar is op de overeengekomen vaccinatie dag, het vooraf controleren van de contra-indicaties, de identiteit, toestemming vaccinatie, toestemming gegevens delen met het RIVM en de gezondheidsvragenlijst van de bewoners voorafgaand aan het vaccineren en een check of de bewoner op de dag van de coronaprik geen koorts heeft;
- Het maken van een afspraak met de GGD over de priklocatie en -datum en het doorgeven van het aantal bewoners en persoonsgegevens voor de coronaprik;
- Instellingen treffen benodigde voorbereidingen voor het bezoek van de GGD, zoals het organiseren van een veilige en efficiënt

²[De Kwestie - Ontbrekende zorgvraag: Falende zorgplicht | medischcontact](#)

ingedeelde priklocatie en zorgen voor bewoner specifieke ondersteuning;

- Zorgdragen van de aanwezigheid van het legitimatiebewijs van de bewoner. Het type legitimatiebewijs- en documentnummer dient namelijk door de GGD te worden vastgelegd.
- Als het aantal te vaccineren bewoners op locatie wijzigt, moet de instelling dit zo snel mogelijk doorgeven aan de GGD.

Toelichting de GGD als medebehandelaar (of een andere partij die de vaccinatie zal uitvoeren in bijvoorbeeld gemengde woonvormen/spikkellocaties)

De Wgbo spreekt van 'personen die rechtstreeks bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst zijn betrokken'. Deze personen worden ook wel 'medebehandelaar' genoemd. Conform de Wgbo geldt dat een arts patiëntgegevens mag uitwisselen met medebehandelaars zonder expliciete toestemming van de bewoner. Op grond van zogenaamde 'veronderstelde toestemming' mogen zij relevante informatie van de behandelend arts ontvangen.

De voorwaarde die bepaalt of men kan spreken over medebehandelaar, is of diegene op enigerlei wijze betrokken is bij de uitvoering van de behandelingsovereenkomst. In het algemeen geldt dat een assistente, verpleegkundige en leden van een behandelteam te duiden zijn als medebehandelaar. Maar ook een patholoog die op verzoek van de behandelend arts weefsel van een bewoner beoordeelt, wordt als medebehandelaar betiteld.

Op basis van deze context geldt dat het op verzoek van de behandelend arts (huisarts) doen zetten van een vaccinatie te beschouwen is als een behandeling die past binnen de uitvoering van de behandelingsovereenkomst. Daarbij geldt dat het de verantwoordelijk van de behandelend arts is de contra-indicaties te beoordelen. Pas als dat heeft plaatsgevonden, zal op verzoek van de behandelend arts een arts van de GGD de coronaprik zetten. Dat deze arts in dienst is van de GGD doet hier geen afbreuk aan. Bovenstaande betekent overigens niet dat de medebehandelaar vrijgesteld is van zijn plichten. Zo geldt dat de medebehandelaar een eigen informatieplicht heeft richting de bewoner.

Op basis van het bovenstaande is de conclusie dat ook artsen van een particuliere organisatie onder omstandigheden beschouwd kunnen worden als medebehandelaar. Concreet betekent dit dat de arts van de GGD, die op verzoek van de behandelend arts de coronaprik zet, te beschouwen is als medebehandelaar. Maar deze arts moet zich er wel zelf van overtuigen dat de vaccinatie op dat moment gegeven kan worden.